

Millet Meclisine Gelen Lâyhalar

Arttırma ve Eksiltme Kanunu Hükümlerinin Tatbiki Kabil Olmayan Mallar İçin Hükümete İstisnâî Salâhiyetler Verilecek

Ankara, 6 (TAN) — Arttırma, eksiltme ve ihale kanununa bir muvakkat madde eklenmesi hakkındaki kanun lâ-yihası, Meclis Umumi Heyetine sevk edilmiştir. Bu lâ-yiha hakkında maliye encümeni lâ-yihasında ezcümle şöyle denilmektedir:
Memleketimize ithal olunması zarurî bulunan bazı eşya

ve malzemenin temini yeni cihan harbinin şümul dairesini genişletmesi yüzünden bir iki piyasaya inhisar etmiş ve bunlara da diğer memleketlerden vâki mütemadi talepler karşısında ihzar, tediy ve teslim şartlarını kendi hususî vaziyetlerini içaplarına göre tayin etmeye başlamışlardır. (Sonu Sa, 3 S. 7 de)

ALMAN TEBLİĞİ

Şimalde Fin Körfezine Varılmıştır

Smolensk Harbi Muvaffakiyetle Neticelendi

Burada 310 Bin Esir Alındı, Pek Çok Malzeme Ele Geçti

Cenupta da 150 Bin Esir Alındı

Berlin, 6 (A.A.) — Alman başkumandanlığının tebliği: Tam muvaffakiyetle netice - nen şark cephesindeki hareket hakkında bugün fevkalâde tebliğler nesredilecektir. 5/6 ağustos gecesi Alman Savaş tayyare teşkülleri iyi rüyet şartları altında Moskovadaki askeri tesisata bir çok tahrir ve on binlerce yangın bombası atmışlardır. Tayyare fabrikalarına tam isabetler kaydedilmiş ve işe tesisatında birçok yangınlar çıkmış hücumun tesirlerini göstermektedir.

Fevkalâde tebliğler

Ankara, 6 (Radyo gazetesi) — Şark cephesindeki hareket hakkında Almanlar dört fevkalâde tebliğ nesretmişlerdir. Bu tebliğlerden birincisinde altı haftadan beri cereyan eden muharebenin baştan sonuna kadar uzun bir hikâyesi vardır. Diğer tebliğlerde elde edilen muvaffakiyetlerle alınan ganimet ve esirler ve bir de tahrir edilen veya düşürülen tayyareler hakkında malumat verilmektedir.

Çok uzun olan bu tebliğlerdeki malumat hülasa edilecek olursa vaziyet şudur:

Baltık sahillerinde hareket yapan Alman kuvvetleri Fin kör-

(Sonu; Sa: 2; Sü: 6)

Sark cephesinin merkezindeki Alman ordularına kumanda eden General Von Boch

Japonların külliyetli tahşidat yapmaktadıkları Hindicini — Siyam (Tai) hududunu gösterir harita

Cenup cephesindeki hareket esnasında esir düşen yaralı bir Rumen tayyarecisi tedavi ediliyor.

SOVYET TEBLİĞİ

Estonyada Ve Jitomirin Cenubunda

Çok Şiddetli Muharebeler Devam Ediyor

Bütün Cephe Boyunca Sovyet Mukavemeti Fevkalâde Şiddetli

Almanların Zayıflığı Çok Ağırdır

Moskova, 6 (A.A.) — Sovyet resmi tebliği:

5 Ağustos günü Sovyet kuvvetleri Smolensk, Korosten, Byalya Çerfok istikametlerinde ve cephenin Estonya kısmında muharebe devam etmişlerdir.

Diğer bölgelerde mühim değişiklikler olmamıştır.

Kara kuvvetlerimizle işbirliği yapan hava kuvvetlerimiz de motorluların katalarına ve piyadesine darbeler indirmiş ve ağır zayıflık vermişlerdir.

4 Ağustos cereyan eden muharebelerinde ve tayyare meydanları üzerinde 53 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Tayyarelerimizden 21 i üstlerine dönmüştür.

Tebliğe bundan sonra, Kızılordu askerlerinin ferdi hareketlerinden bahsedilmekte ve şöyle devam edilmektedir:

"Sovyet askerleri, azimkârane bir hareketle bir Alman piyade alayını dağıtmağa muvaffak olmuşlardır. 300 den fazla Alman

(Sonu; Sa: 2; Sü: 6)

Şark Cephesinde Harp Plân Dairesinde Devam Ediyor

Şark cephesinde Almanların yıldırım harbi plânını tadile mecbur kaldıkları görülmüyor. Çünkü burada harp halen mekanize meydan muharebelerine inkişaf etmiş ve Almanya yeni bir plân kabulüne mecbur olmuştur. Harbin bu şekli - alması da Almanların Sovyetlere taarruzdan evvel birçok noktalarda yanlış istihbarata istinat ettiklerini gösteriyor.

M. Zekeriyâ SERTEL

Alman tebliğleri şark cephesindeki harp için daima şu cümleyi tekrar eder: "Şark cephesinde harp plân dairesinde devam ediyor."

Fakat hakikaten Alman - Sovyet harbi Alman erkânharbiyesinin evvelinden hazırladığı plân dahilinde devam ediyor mu?

Bu soruların cevabını verebilmek için Alman erkânharbiyesinin plânını bilmek lâzımdır. Fakat harbin aldığı şekil ve istikamete bakarak burada harbin Alman plânı dairesinde inkişaf etmediğine hükmetmek mecburiyetinde kalmıyoruz.

Alman erkânharbiyesi Sovyetlere karşı da bir yıldırım harbi plânını tatbik etmek tasavvurunda idi. Bugünkü harp vasıtalari, iki senedenberi Avrupada tatbik edilen harp şekilleri, Almanların Sovyet harbinin çabuk bitirmek ihtiyacında bulunmaları, Alman - Sovyet harbinin de bir iki ay içinde bitecek bir yıldırım harbi olmasını icabettiriyordu. Nitekim şark cephesinde Alman taarruzu başladığı zaman salâhiyetler Alman kaynakları Alman - Sovyet harbinin dört beş hafta içinde biteceğini, bu harbin bir esirler harbi olacağını, bir kaç hafta içinde Kızılordunun imha edilecek milyonlarca esir alınacağını iddia ediyorlardı. Bizde bile bazı gayretkâr emekli generaller harp başladıktan iki hafta sonra Alman ordularını Moskova, Leningrat ve Kief'e sokmuşlardı.

Fakat harbin yedinci haftasındayız. 16 temmuzda Stalin hattı üzerinde başlayan ikinci taarruz Smolensk önünde kırdı. Harp süratini kaybederek devamlı mekanize meydan muharebelerine inkişaf etti. Ve Almanya yıldırım harbi plânını tādile ederek yeni bir plân kabulüne mecbur oldu. Görünen bütün tezahürlere nazaran da Alman - Sovyet harbi birkaç ay içinde bitecek bir harbe benzemiyor. Bunu Alman ve İtalyan askeri mütahassısları da tekit ve tekrardan geri duruyorlar.

Harbin bu şekli alması, Almanların Sovyetlere taarruzdan evvel birçok noktalarda yanlış istihbarata istinat ettiklerini gösteriyor.

Almanlar, Sovyetlerin tank ve tayyare bakımından kendilerine müsavi denilecek derecede kuvvetli olduklarını tahmin etmiyorlardı. Halbuki hâdiseler bunun aksini isbat etti. Almanya şark cephesinde hâlâ hava üstünlüğünü kazanamamış. Hattâ 17 defa Alman tayyareleri bombardmana teşebbüs ettikleri Leningrada bir de-

(Sonu; Sa: 2; Sü: 3)

Türk - İngiliz dostluğunun harpten sonra da Avrupa anlaşmasına devamlı bir tarzda hizmet edebileceğini söyleyen Mister Eden

Mr. Eden'in Türkiyeye Dair Sözleri

"Harp Sonu Âleminde Türkiyenin Tam Rolü Olacaktır,

İngiltere Hariciye Nazırı Diyor ki:

"Türkiyenin Zararına Hiç Bir Anlaşmaya Razi Olmıyacağız,"

Londra, 6 (A.A.) — Hariciye Nazırı Eden, bugün Avam Kamarasında umumi vaziyet hakkında izahat vermiştir. Eden Türkiye - den bahsederek şöyle demiştir: "Türkiye ile olan münasebet - lerimizin esas İngiliz - Türk muahedesidir. Bu muahedeye halisane riayet etmek ve etmekte devam edileceğiz."

Büyük Britanya ile Türkiye arasındaki dostluk yalnız harp esnasında değil, harpten sonra da Avrupa anlaşmasına devamlı bir tarzda hizmet edebilir. Türkiye'nin zararına olarak herhangi bir anlaşmaya muvaffak edebileceğimize veya ettiğimize dair zaman zaman gazetelerde düşman propagandasının yaptığı telkinler nesredildi. Bu nevi bir telkinde hakikat zerresi yoktur. Bu neviden hiçbir şeye asla muvafakat etmiyeceğiz ve herhangi bir devlet tarafından bize bu neviden hiçbir teklif yapılmamıştır. Harp sonu âlemi, büyük küçük birçok devletlerin işbirliğine muhtaç olacaktır. Atatürkün dehasıyla vücut bulan modern Türkiye'nin bu âlemden tam rolü olacaktır. Ve Türkiye bunu yaparken kendi yolunu kendi kararlar tırakacak ve iş arkadaşlarını da kendi intihap edecektir."

"Türkiye haricin sevk ve idaresine muhtaç değildir,"

Londra, 6 (A.A.) — Times'in diplomatik muharriri, Türk gazetecisi Yalçın'ın Times'in "Sulh ve kuvvet," başlıklı cuma günlük başmakalesi hakkında yazdığı yazıya cevap vermektedir. Bu cevapta böyle denilmektedir.

(Sonu; Sa: 2; Sü: 2)

Siyam'ın İstilasına Hazırlık

Japonların Hudutta Büyük Tahşidat Yaptığı Anlaşıyor

Tokyo, 6 (A.A.) — "Afi., Domei Ajansının bildirdiğine göre, Hindicini işgal eden Japon kuvvetleri dün öğle vakti Siyam civarında ismi tasrih edilmeyen bir şehirde büyük tahşidat yapıldığı bildirildi. Simalde Alman orduları Estonya sahillerine varmışlardır, fakat daha ne Narva ne de Talin'i alabilmişlerdir. Bu iki şehri almamak için Finlandiya kırtzine varmaları mümkün değildir. Leningrat istikametinde ise yeni bir terakkî kaydedilmemiştir. Kholm üzerinden yapılan taarruz inkişaf edememiştir. Zaten bu şehrin civarı ve ilerisi bataklık araziden ibarettir. Motörize kuvvetlerin bu sahada süratle yürünmeleri mümkün değildir.

Tokyo'da çıkan Şhngai gazetesi Siyam arazisinin tamamıyet ve istiklâlinin Hindicinde bulunan Japon kuvvetlerinin mevcudiyetiyle temin edilmiş bulunduğunu ve herhangi bir üçüncü devletin nüfuz ve tazyiki ne mertebede olursa olsun Japonya'nın Asya kıtasında sulhu hâkim kılmak kararını katiyen sarsamayacağını yazmaktadır.

Londraya gelen haberler

Londra, 6 (A.A.) — "Afi., Bu sabah alınan haberlere göre, Japonya'nın Siyam istikametinde mühim miktarda harp malzemesi göndermekte olduğu ve Saygon dan da aynı istikamete külliyetli kamyon nakliyatı yapıldığı bildiriliyor. Singapur'daki "Daily Mail," muhabiri de oraya gelen Hintli ve Büyük Britanya takviye kitalarının fevkalâde ehemmiyeti olduğunu yazmaktadır.

Times'in Vaşingtondaki muhabiri, Amerikadan Vildövostok yoluyla Rus yaya yapılacak malzeme sevkiyatına müdahale edildiği takdirde Amerikan buna derhal mukabele edeceğini yazmaktadır.

ASKERİ VAZİYET Şark Cephesinde

Almanlar, Leningrat, Kief'i Alarak Moskovayı Müdafaa Eden Kuvvetleri Cenahlardan Tehdit Etmek Plânını Takip Ediyor

ASKERİ MÜTEHASSİSİMİZ YAZIYOR

Dün Führer'in karargâhından şark cephesinde Alman muvaffakiyetleri hakkında verilen haberler, alınan veya imha edilen esir, tank ve tayyare miktarı hakkındaki iddia istisna edilirse, yeni bir şey öğretmiyor. Birbirini arkası sıra verilen bu dört resmi tebliğden öğreniyoruz ki: Simalde Alman orduları Estonya sahillerine varmışlardır, fakat daha ne Narva ne de Talin'i alabilmişlerdir. Bu iki şehri almamak için Finlandiya kırtzine varmaları mümkün değildir. Leningrat istikametinde ise yeni bir terakkî kaydedilmemiştir. Kholm üzerinden yapılan taarruz inkişaf edememiştir. Zaten bu şehrin civarı ve ilerisi bataklık araziden ibarettir. Motörize kuvvetlerin bu sahada süratle yürünmeleri mümkün değildir.

C. Hull'in Beyanatı

"Amerika, Pasifik'te Fütühat Hareketlerine Muhalefet Edecektir,"

Bir Habere Göre Hull İstifa Edecektir!

Bir aylık mezuniyetini henüz bitiren Amerika Hariciye Nazırı Cordell Hull

Newyork, 6 (A.A.) — "D.N.B., Amerikan radyosu spikeri ve Hearst gazetelerinin muhabiri Broke Carter, Newyork Daily Mirror gazetesinde yazdığı bir yazıda, mevsuk membalardan alınan haberlere göre, Amerika Hariciye Nazırı Cordell Hull'un sıhhi sebepler dolayısıyla istifa edeceğini bildirmektedir. Bu mevkie, vaktiyle de aynı makamı işgal etmiş olan bugünkü harbiye nazırı Stimson'un getirilmesi ihtimali vardır.

(Sonu; Sa: 2; Sü: 4)

Günler Geçerken

Halka İnmek - Kendine Gelmek

Yazan: REFİK HALİD

Ben, umumi mânâda "halk," kelimesinden ne kastettiğimi oldukça bilecek bu kelimeyi kullanan bir muharririm. Halk, çok miktarda alın teri, el emeği, göz nuru ve fikir yorgunluğu mukabilinde az kazanan, güç sayayan ve kendisinin daima fedakârlık, feragat beklenmesi âdet olan bir insan ekseriyetidir. Halk, bütün dünya rejimlerinin hâlâ vaziyetini kat'î şekilde ıslah edemediği çokluktur. Bu esaslı ıslah nasıl vücutte getirilebilir? "Aslan payı," sisteme nihayet verebilmekle, meşhur masaldaki insafsız aslan ve dalkavuk tilkiyi ortadan kaldırmakla! Öyle bir kemal etmek mümkün müdür? Zehî tasavvuru zâhil, zehî hayali muhâl!

Türkiyede yalnız "halk," vardır. Bu halkın arasından her devirde çıkar bir kaç bin "refaha ermiş," le ne zadedân, ne de bir büyük burjuva sınıfı teşekkül edebilir; bunlar gelip geçici, daima değişici, dikiş tutturamayan, kök salıyamayan, maddî veya fikrî serveti torununa kadar varamayan tipler, ikbal turistlerdir. Osmanlı idaresi bir halk saltanatıydı; halktan yetmişlerin ve yine biraz sonra halka karşımların hükümeti... Millet bir kazanda kaynardı, devlet kepçe vazifesini gördü ve ikbal, daima o kazan karıştırılarak kepçeye rasgelenlere nasip olurdu. Esalet ve serafet hakkı tanılamaz, sadarete geçirilmek için sarı çizmeli Mehmet ağa ile samur kürklü Seyhülislam Efendinin oğulları arasında bir fark gözetilmezdi. Halbuki aynı asırlarda Avrupada ikbal konmak için şahadetname ibrazı şarttı: Secere! Hususiyile bu secerede bir de Kral piçi varsa akan sular durur, kapılar ardına kadar açılır, Eski Osmanlı sığırtmânı köhne Avrupa ancak kısa bir zamandanberi, büyük bir inkılâp eseri diye öğünerek tatbik başladı.

Bizde bir tesadüf cilvesiyle muvakkaten halktan ayrılmış olanların veya kendilerini böyle sananların ruhu da yine halk ruhudur. Türkiyede sınıf ve tabaka diye ayrı ruha pek rastlanmaz. Görüş, duyuş, anlayış kabiliyetlerimiz hemen hemen birdir; hepimiz, pek az farklarla hep bir halimizdir. Binaaleyh hanlı partımanlı, eserli, kütüphaneli, mevkili mesnetli olanlarımız da dahil; bizde, bilhassa ruh bakımından yalnız halk mevcuttur ve "halk," deyinca aşağı yukarı hepimizi anlamak, o tâbir içinde kendimizi de hesaba katmak, bu itibarla da sözlerimizde hesaplı davranmak lâzımdır. Züppe edebiyatçı tâbiriyle "halka inmek," "kendine gelmek, kendini bulmak" demektir!

NAPOLÉON

Tefrika No. 26.

Napoleon, Papaya Karşı Bir Taraftan da Aldığı Vaziyetten Dolayı Kin Besliyordu

Utku hayal

Karısı Mari Luizin, eski vatandaşı karşı, hiç bir rabtası yoktur, onun için ki, o, Fransızlaşmış için, hiç bir zorluk çekmemiş. Bu sayede, geçimlerini fevkalâde kolaylaştırmış, İmparator, daima, rızına hasredek zamanı buluyor, din ata binmeyi öğrenince Napoleonda, hiç sızdınadınan, ona refa ediyor, Hatta, hayatında hiç bir yeklemesini bilmiyen Napoleon, samları yemek sofrasına gelirken rızına intizar ederken, hiç bir sarızlık göstermiyor, Kadının ondan bir korkusu yoktur, Hatta bilakis, basımın elçisine, Napoleona bazı fikirler ilham ettiriyor söyleyecek dede cüretkârlık gösteriyor.

Napoleon, günün birinde, - ve bazı referatlarıyla - Avusturya karesinin, Mari Luizin saadetinden berdar olmasını istiyor, Meternihli aparatörünü yanına götürüyor, İki başbaşa yalnız bırakıyor, Ve saat sonra, yanlarına girip, Meternihli lâtifeli bir lisanla, karısının esut olduğuna inanıp inmadığını soruyor, Mari Luizin yegâne lilyaketi, Napoleona, kendi tazeliğiyle, o buhranlı virde bir nevi, derüni sükknet veriş olmasından ibarettir, Çünkü o, inla evlenmek, Napoleona, unduğu yası sükkneti temin edememiş, divaçlar sayesinde zenginleşmeye ismiş olan mutlu Avusturya, Mari lize karşılık kaybedilmiş bir çok e-letlerine kavuşacağını ummuydu, Halbuki, Avusturya İmparatoru, bu isusta Napoleon tarafından derin bir kutu hayale uğratılmıştır, Bunun için ki, Mari Luizin küfür sayıya isladıgı "Küçük Korsikalı", ya karşı s biliyordur, Hatta, o, Toskana dos- larında, Bonapartların ceditlerini a- stırmış, fakat bulamamıştı, Bunun yerine, damadına hakaret olsun diye, indi seceresinin ta on birinci asra dar dayandıgını bildirmişti, Asu- t Bonapartların ilki ve sonuncusu an o adam, kainpederine su tarihî şayanı hayret cevabı vermiştir:

"Asaletinizi tebrük ederim Sir, Ben, kendi soyumun Rodolfü ol- mayı müreccab bulurum: Benim a- saletim, benden başlar!, "Sonradan görme, nin bu azameti, esru hükümdarı derinden yaralamış leri, Avusturya İmparatoru va- adının lehine veya aleyhine bir va- yet alacağı vakit, bu hakareti, te- zinin gözünde pek ağır çekecekti, apoleon da, bu hakikati cahil de- dir, Fakat o, bu hakikati kavra- akta geç kaldığı, hatratının su- mluleyleri muterifit:

"Şayet ben, o zamanlar onla-

rin muvazaalarına, cilvelerine boyun eğmiş olsaydım, kimbilir, belki de, Layzik ovasında karışmaya, yüz bin adam eksik çıkacaktı!..

Napoleon, bir taraftan da, ihtilâlci, eski Kral ailelerinin muhafaza ettiği bazı an'anelere de meftun oluyor, Ve meselâ, karısı babasına: "Zatı akdesi sahaneye," yahut: "Ba's olunmuş İmparatoral," kabilinden hitaplarla mektup yazdığı zaman, Napoleon bu âdeti alenen medhediyor, Oyle ya? Niçin beğenmesin? Niçin meftun olmasın? Koca İskender de kendisine "Jüpiterin oğlu," dedirtmez miydi?

"Papa tarafından ba's olunmuş im- parator, Napoleona bilhassa, Papaya karşı almış olduğu vaziyetten dolayı kin besliyor, Napoleon ise, bilakis, Papayı gitide, daha sıkıya koyuyor- du, Ruhânî kanunların hukukunu iyi bilmediği için, kilisenin reisini, bu- lunmuş mutut olan müşavirlerinden mahrum bırakmış, ve onu daha mu- ti, daha uslu kılmak için elinden ev- rakını çekip almıştı, Bu yüzden, ya- kında bir gürlütlü kopacak gibi görü- nüyordu, Nitekim, tam on üç kar- dın, İmparatorun izdivincinde hazır bulunmayı kabul etmemişti, Çünkü Feş tarafından karar verilen talâk, Papa tarafından da tasdik olunmuş- tu, Ve Napoleona da, âdeti, payitahtı- nı hristiyanlık makberi yapmak isti- yormuş gibi, bütün vatan arkivle- rini ihtiva eden kasaları ve sandıklar- ını Paris'e getirmişti.

Bu ağır, ve tehlikeli meseleler üze- rinde tefrikaaya düşen bütün Avrupa feycena kaplıyor, Fakat Ruslarla Polonyalılar, Romaya yapılan mu- meleden hoşnut oluyorlar, Prusya ile İngiltere de onlardan daha az memnun değildirdi, Fakat burada, şaşılacak bir cihet, kilise hükümetlerine mensup tebaaların İmparatoratı yana çıkma- larıdır.

Konkorda

Onlar, her ne kadar, kendi hü- kümdarlarından iki kat mah- rum kalmışlarsa da, Napoleone kanun- larını, asri bir tahsil ve terbiyeli, iyi bir idareyi, yolları yapılmışın Ponten (1) bataklıklarının kurutul- masını minnet ve şükranla karşılıyor- lar, Ve bu suretle, Paris'e çıktıkları Roma ruh ve fikri sokuşu olan "ih- tilâlin oğlu Napoleon, Romayı da ih- tilâlin nağmesi ile canlandırıyor, İs- te Napoleone, tarihin üstünden böyle köprüler kurardı,

(Arkası var)

(1) Pontins Ponten, Roma eyaletinde, Tirenenden deniz kıyılar üstünde bataklik ova sahası 1500 kilometre marababdır.

Ihtikâr Vakaları

Dün Dört Kişi Daha İhtikâr Suçundan Adliye Verildi

Elinde 24 bin kilo ağırlığında 1774 top malt olduğu halde Mehmet ve Hacı Mehmet isiminde iki Kayserili tüccara malı olmadıkları söylenerek satış yapmanın manifatura tüccarı Mu- lûz Sayo ve tezgâhtarları Yakunun muhake- melerine dün ikinci aslye ceza mahkemesinde devam edilmiştir, Duruş- ma Ankara ve Kayseride bulunan ga- hitlerin dinlenmesi için başka güne bırakılmıştır, Muizin de tezgâhtarının da mevkufiyet halleri devam etmekte- dir.

Beyker mağazası müdürü ile tezgâhtarının muhakemelerine de dün devam edilmiş, muhakeme fiyat müra- kabe bürosu raporlarının getirilmesi için ilâk edilmiştir, Suçlar kefa- lete raptedilerek tahliye olunmuş- turlardır.

Fiyat mürakabe kontrolörleri Yenikapıda kömürcü Cemal Seylanoğ- lunun 5,5 kuruşa satılması icap eden kömürleri 7,5 kuruşa satıldığı tesbit etmişlerdir, Kömürcü Ali Yılmazın da Cemale pahalya kömür satıldığı iddia edildiğinden her ikisi de adliyeye ve- rilmişlerdir.

Eminönünde seyyar satıcı Meh- met, Viktorya dikiz iğnelerinin pake- tini 12,5 kuruşta, Marko adlı bir sa- tıcı da bu iğneleri 15 kuruşa satmışın- dan yakalanmışlardır, Her ikisi de adliyeye verilmişlerdir.

PIYASADA

Otomobil Lâstığı İhtiyacı Karşılıyor

Schrimizdeki otomobil lâstığı ace- nterleri tarafından muhtelif memleket- lere 7000 kadar otomobil lâstığı si- paris edilmiştir, Bunlardan ayrı olarak ticaret ofisi de 1000 otomobil lâstığı- ğı getirecektir, Ayrıca Anadolu- lu bulunan bir otomobil lâstığı acentesi de 2000 lâstık sipariş etmiştir, Bun- dan başka Basrada bir firmaya ait 2000 den fazla otomobil ve kamyon lâstığı bulunmaktadır, Bu mallar da diğer sipariş edilen mallardan daha evvel memleketimize gelecektir, Bu suretle memleketimizde otomobil lâ- stığı ihtiyacı daha fazla temin edil- miş olacaktır.

MURAKABE MEMURLARI — An- karadaki kursu ikmal eden memurlar- dan yedisi fiyat mürakabe bürosun- da kontrolörler yapmak üzere bir kaç güne kadar sehirimize gelecek ve işe başlayacaklardır.

ALTIN FİYATI — Altın dün 25,62 kuruşa kadar düşmüştür.

TÜCCAR TOPLANTISI — Yağlı tohum ve tiftik tacirleri dün bir toplan- tı yaptılar, Bu toplantıda muhtelif tecrübe elcileri gruplara yapılacak satış- lar hakkında konuşulmuştur, Son günlerde susam satışları artmıştır.

Galatadaki İnhidam

Bir Bina Daha Yıkılma Tehlikesi Gösterdiği İçin Caddeden Nakil Vasıtalarının Geçmesi Menedildi

Evvelki gün Galatada Necatibey caddesinde vukua gelen inhidam hâdi- sesini hakkındaki tahkikata dün de devam edilmiştir, Tahkikatta bilhassa bu iki binanın çökeceği hakkında be- lediyeye evvelce ihbar yapıldığı id- diası üzerinde durulmuştur.

Filvaki, belediye ve binalar hak- kında müraacaat yapılmıştır, Fakat bu müraacaatlar gülerce evvel değil, hâdiseden bir kaç saat evvel yapı- lmıştır, Yıkılan binalardan birisinde kırıcı olarak oturan Naime isiminde bir kadın hâdisenin vuku bulduğu gün saat 12 ve beş kala Beyoğlu beledi- yesine gitmiş, baş mühendislerin - den İhsanî görmüş ve oturdıkları bi- nanın mail inhidam olduğunu, naza- rî dikkatini celbettirğini söylemiştir, Kısm mühendisi İhsan da Naimeye müraacaatı istida ile yapması icap et- tiğini söylemiştir, Naime öğleden sonra saat 14,25 te tekrâ rbelediye- ye müraacaat etmiş ve evin mail inhidam olduğu hakkında bir istida vermiştir, Bu istidayı kaymakama havale etti- rikten telefon çalmış ve bu telefonla inhidam vakası haber verilmiştir, Kaymakam derhal vaka mahalline ko- şmuş ve istidada bahis mevzuu edilen binanın yıkıldığını görmüştür.

Hal, böyle olmakla beraber beledi- ye reisliği, iddia üzerinde hassasiyet- le durmakta, inceden inceye tahkikat yaptırılmaktadır, Evvelce daha başka bir ihbar vaki ise ve bu ihbarı na- zarî dikkate almayanlar görüldü ise bun- lar şiddetle cezalandırılacaktır.

Inhidam mahallinde enkaz temizleme ameliyesine dün de devam edilmiştir, Bebek, Ortaköy ve Beşiktaş tramvay- ları caddenin bu kısmından geçme- mektedirler, Bu kısım da bugün ve yarın da münakalât yapılmayacaktır, Bunun sebebi inhidam mahallinde bu- lunan bazı binaların bilhassa bir a- partmanın da yıkılma tehlikesi arzete- mesidir, Belediye apartman sahine binayı yıktırması için tefligat yap- mıştır, Bu binanın bugün yıkılmasın- a başlanacak ve bina tamamen yı- kıldıktan sonra caddenin bu kısmın- dan ramvayların ve diğer nakil vası- talarının işlenmesine müsaade edile- cektir.

Bu sebeple Bebek tramvayları Top- hanye kadar işlenmektedir, İnhidam yerinde zabıca icap eden inzibatî ted- birler almıştır, Enkaz arasında zu- hur eden eşyanın ziyana meydan verilmekte, bunlar sahiplerine ve- rilmektedir.

Belediye, bu civardaki diğer bina- ları umumî bir kontrola tâbi tutma- mağa kadar vermiştir.

MÜNİR NURETTİN İSTİFA ET- Tİ — Sanatkar Münir Nurettin kon- servatörün icra heyeti azalığından istifa etmiştir, Bu istifanın sebebi icra heyetinin klâsik konserler vermeğe karar vermiş olmasıdır.

YARALANMIŞ — Aziz isiminde bir yolcu dün Çapadan geçerken tramvay la odun yüklü bir arabta arasında kal- mış, vücudünün muhtelif yerlerinden yaralanmıştır.

İmthanı ile geçmiş olmaları lâzım gelmektedir, Müsabaka imthanlıları 1 Eylülde başlayacak ve ertesi gün so- na erecektir, İmtihanlar 116 okulda yapılacaktır.

Has Ekmek

Bugün Her Fırında Yeni Tip Ekmek Yapılıp Satılacak

Dün İstanbul ve Beyoğlu cihetleir- dedi bazı fırınlarda yeni tip ekmek imaline başlanmıştır, Bu sabaktan i- tibaren bütün fırınlar yeni tip ekmek çıkarılmaya başlanmıştır, Dün Topha- ne de bir fırında toprak mahsulleri ofisi umum müdür muavini Hâmit Korayla ve belediye iktisat müdürü Saifet Sa- zenin nezareti altında ikinci bir ek- zim tecrübesi yapılmıştır, Bu tecrü- bede hamurun yoğurulması, ekmeğin kesimi ve pişirilmesine dikkat edilmiş- tir, Alınacak netice bu aşam belli olacaktır, Halk, Başvekilin tavsiyesi üzerine ekmeklerde görüldü kuru- ru belediye bildirmeye başlamıştır, Be- lediye de iki müfettiş, iki kışat mü- dürürlüğü mürakibi, iki doktor, iki ofis memuru ve yirmi kadar belediye za- bıtası memurlarından mürekkep bir "daimî kontrol teşkilâtı, vücude ge- tirmiştir, Yeni teşkilât bu sabaktan itibaren faaliyete geçecek ve kontrol- leri neticesini belediye rızayetine bil- direcektir, Kaymakamlar, ve mmtaka hekimleri de mutat teftişlerine devam edeceklerdir, Valinin emri ile noksan vezneli ve hamur ekmeğin çıkarın- ırların unlarında, derhal beser cu- valı alınacak ve o civarda iyi ekmeğin imal eden fırınlar verilecektir, İki defa bozuk ekmeğin çıkarıldığı tesbit e- dilen fırınlar seddedilecektir, Dün yapılan normal teftişlerde Anadolu hisarında fırıncı Bilâl ve Adadaki fı- rıncı Yanınun unlarından beser cuvalı almaması karar verilmiştir.

Diğer taraftan francala unundan sandviç imalı menedilmiştir.

20 Bin Çuval Kahve Daha Geldi

Çay ve kahve birliğinin evvelce si- paris ettiği kahvelerden 20 bin çu- val daha İzmir gelmiştir, Evvelce İskenderuna gelen 25 bin çuval kah- ve ile memleketimizde asgari 5 - 6 aylık kahve mevcut bulunmaktadı, Bunun başka Port Saitte de 45 bin çuval kahve vardır ve bu da peyder- pey memleketimize getirilecektir, Buna nazaran memleketin bir senelik kahve ihtiyacı tamamen karşılanmış- tır.

Fakat şimdi, o eski gözbebeği, be- şeriyeti trpkî, gözüne kaçmış bir kıy- mık gibi rahatsız ediyor.

Şimdi dünyanın hangi memleketi- ne gitmek istesiniz; hürmetle değil, şüpheli karşılıyorsunuzuz, Önünü- ze tecrüme düşüncesine, peşinize po- lisler takılıyor.

Elinize, geçezginiz yerleri bildiren şik bir rehber yerine, içine giremeye- ceğiniz mahalleri bildiren kocaman bir yasad listesi veriyorlar, Ve ma- azallah, bir memleket:

— Seyyah geliyor!

Denilmiye görünü: Yüreklere hissetti- gözüleri deşet, dimağları dikkat, bi- lekleri kudret istili ediyor.

Ve maazallah, bir memleket, sey- yahları itibarla, misimahalya karşıla- şmaya görünü: Bütün dünyanın o ül- keye çevrilen gözleri, protesto yağdı- ran bir nefretle doluyor: Sanrımsız ki, orada itibar gören mahlık, beşeriyetin afazoz ettiği müthiş bir gü- nahkârdır.

Maamafih ben müteşeyyim: Bu ya- man tebeddül, bizes gibi, çek defte- rini cebine koyup, bavulunu eline al-ınca, her mevsiim dünyanın bir baş- ka cennetinde geçiremeyen beser ec- scriyetinin lehindedir: Çünkü bu te- beddül sayesinde cümlemiz, o sabık bahıyarlara imrenmekten kurtulduk!

rülmüş veya yerde tahrip edilmiştir.

2 Numaralı Tebliğ

Cenup cenahında Mareşal Von Run- dstedt'in başkumandanlığı altında bu- lunan ordular grubu, harekâtım bida- yetindenberi bilhassa büyük arazi ve hava müskülât ile ve adette çok fail olan düşmanın mukavemetine karşı- lanmıştır, Düşmana cepheden taarru eden ordular düşmanın mukavemeti- ni kırmanın ve Jitomirden geçerek Kievin kaplarına kadar bir zaviye ü- zerinden ilerlemekten evvel uzun mü- harebeler vermek suretiyle yollarını devam edebilmişlerdir, Cepheden bu bölgeden 150.000 esir almış, 1874 tank ile 2190 top iğtinam edilmiştir.

3 Numaralı Tebliğ

Şark cephesinin merkezinde General Vos Boch idaresindeki ordu grupu Smolenskte ki zeyif eden büyük meydan maharebesinde mu- rarer olmuştur, Mücadelenin cereyan ettiği saha mücadelenin devam ve şiddeti ve Boj- viki ordusunun indiren kınarlar tarafı- bakından bu meydan maharebesine istimal bir mahiyet vermiştir, Takriben bir ay süren bu maharebe esasında mareşal Kluge, general Strauss ve general Baron de Wolchs- orduyerleri General Guderian ve General Kotuh'n idaresindeki zırhlı grupları düşmana kanlı zayıf vermişlerdir, Bu meydan maharebesinde 310000 Sovyet esiri almış, 3205 tank, 3120 top ve muazzam bir yekün ba- lıgı olan her neviden harp malze- mesi iğtinam edilmiştir, Yalnız bu cephe de 1095 Sovyet tayyare- si düşürülmüş veya imha edilmiştir.

Alman başkumandanlığının fevkalâde tebliğleri

Berlin, 6 (A.A.) — Alman ordular baş- kumandanlığının 1 numaralı fevkalâde tebliği: "Anında maharebeler neticesinde Duna ne- rinin geçidini zorlayarak Danuburg ve Risa gerilerinin ıgal ettikten ve Letonyayı düş- mandan teslimdikten sonra Mareşal Von Loeb'n idaresinde bulunan ordular grubu Le- tonya - Sovyet hududu boyunca uzayan Stalin hattını yarmak ve Estonyada tahit edili- miş bulunan Sovyet ordularını mağlûp etmek me- buriyetinde kalmıştır, cüretli bir taarruz ne- ticesinde general Busch'un komand ettiği or- dular grubu ve aynı bölgede harekâtta bu- lanan general Hoepun idaresi altında bulunan zırhlı grup, anudane bir surette müdafaa e- dilen Peipus gölünün cenubundaki kuvvetli mevzileri yarmağa muvaffak olmuşturlar, Kısa fakat anudane bir maharebeden sonra Ostrov, Porkov ve Pelskan ıgal edilmiştir, Bu su- retle taarruzu şimalde doğru, Leningrat istik- kamedine temerküz ettirmek imkân hâsî ol- muştur, Yolların çok sıkı bir halde bulun- masına, düşmanın anudane müdafaa ve orduların inamların dercede istenilen iler- rete rağmen İğme ile Peipus arasında her- günün Alman kuvvetlerinin so İcenah Peipus gölü ve Finlanda körfesi arasında bulunan ce- çidî kapılmak üzere Neavann kaplarına ka- dar giripilmektir, Estonyada harekâtta bu- lunan general Von Kuchlerin idaresindeki ordu grubu anudane bir surette müdafaa edi- len Dorpat, Pollin ve Pernau gerilerinin ıgal etmiştir, Aynı ordu grubu birçok münferit maharebelerde düşman tümenlerini mağlûp e- derek şimalde doğru Taps'in öte tarafına pü- şürülmüştür, Bu ordu grupunun harekâtı be- nimsenmiştir, Maamafih cephenin bu böl- gesinde 35000 esir almış, 355 tank ve 655 top iğtinam veya tahrip edilmiştir, General Kellerin komand ettiği tayyare filosu bu fevkalâde tebliğ kat'î bir loynameştir, İsmi geçen bölgede düşmanın 771 tayyaresi düş- ülmüş veya yerde tahrip edilmiştir.

4 Numaralı tebliğ

Şark cephesinde bugünkü tebliğ- lerde zikredilen muvaffakiyetlerle 11 temmuz tarihli tebliğ bildirilen rakamlar 400.000 esir, 7115 tank, 4423 top ve 6235 tayyare a- tarak 895.000 esir, 13143 tanka, 10388 top ve 9084 tayyareye balıg olmuştu, Bu muvaf- fakiyetler en cüretkâr tahminleri bile fazla şüphe şüphesizdir, Bu muvaffakiyetleri bütün şümilye takdir edilebilir için fevkalâde anudane harbeden bu düşmanın verdiği kanı zayıftan esir sayısından birkaç misli fazla ol- duğuna gözünüzle tutmak lâzımdır.

Kief'teki harekât

Berlin, 6 (A.A.) — Alman kumaları 5 ağus- tosta Kievl mntakasındaki Sovyet istikbâ- larında son günler içinde başlıyan yarka- rektileri genişletmişlerdir, Alman kumaları cü- retli bir hücumla Sovyet kuvvetlerini istikbâ- lardan atıp ve son derece modern 21 kü- çük istikbâhı zaptetmişlerdir, Sovyet ordusu- nun kuzey zırhlı kuvvetleri yapıtı; muka- bil hücumları atesimle tahrip edilmiştir, Bu mu- nâsibetle Birçok esir almıştır, Alman şerhi- sayerleri 5 ağustosta Kievin cenubu şerhi- sindeki mntakada bulunan demiryollarını bom- balamışlardır, Bu hücumlar esasında Alman tayyareleri Dinyeper üzerinden müttedid köprüleri tahrip etmişlerdir, Alman sayı- tayyareleri 5 ağustosta Wosnjensnek'de demiryolu şebekelerinin ve gar binalarının bep- sinî berhava etmişlerdir.

Scharnhorst Brest'te

Londra, 6 (A.A.) — Reuter bildiri- riyor: Hasara uğrayan Alman Scharnh- orst zırhlısı Brest'te dönmuş ve tamir edilmek üzere havuzda girmiştir.

GÜNÜN MESELESİ

Antitüristik Teşkilât Lâzım!

Yazan: Naci Sadullah

Hey gidi dünya hey...

Vaktiyle - vaktiyle deyişime bakıp da: "Ezmine kadime, den bah- settiğim sanlımsın! Bu harbe takad- dım eden yakın günleri murat eyli- yorum - dünyanın her yerinde, bi- zim meşhur "Turing Klöb, e benzi- yem müesseseler vardı, Bu müesse- seler, seyyah avlamak hususunda, bir- birleriyle yarış ederlerdi, Faraza Fran- şız "Turing Klöb, ü, bir istatistik nesrederek:

"Bu yıl, "Paris, şehri, 2,486,137 tane seyyah tarafından ziyaret olun- du!, Diyerek böbürlenir.

Faraza Amerikan Turing Klöbü:

"— Kaliforniya plajları, hiç bir yıl bu seneki kadar muazzam bir seyyah klnabalgı görmemiştir!, Diyerek öğü- nürdü.

Ve faraza Alman Turing Klöbü:

"— Bu yıl seyyahlar tarafından dūr- yanın en çok ziyaret edilen şehir "Berlin, olmuştur!, Diyerek gurur- landı.

Dünyanın her yerinde seyyah gemi- leri "Hızır" taşıyan şihirli birer va- sta gibi dört gözle beklenirdi.

Dünyanın her yerinde, seyyahlar- lıkıyla kul köle olacak, güler yüzü- telr sözlü tercümanlar yetiştiren mek- tepler kurulmuştur.

Ve o günlerde, dünyanın en kıy- metli san'atkarlarına yaptırılan renk- renk, boy boy işlerle dünyanın her köşesine davet olunan seyyah, beşeriyetin gözbebeğiymi.

Fakat şimdi, o eski gözbebeği, be- şeriyeti trpkî, gözüne kaçmış bir kıy- mık gibi rahatsız ediyor.

Şimdi dünyanın hangi memleketi- ne gitmek istesiniz; hürmetle değil, şüpheli karşılıyorsunuzuz, Önünü- ze tecrüme düşüncesine, peşinize po- lisler takılıyor.

Elinize, geçezginiz yerleri bildiren şik bir rehber yerine, içine giremeye- ceğiniz mahalleri bildiren kocaman bir yasad listesi veriyorlar, Ve ma- azallah, bir memleket:

— Seyyah geliyor!

Denilmiye görünü: Yüreklere hissetti- gözüleri deşet, dimağları dikkat, bi- lekleri kudret istili ediyor.

Ve maazallah, bir memleket, sey- yahları itibarla, misimahalya karşıla- şmaya görünü: Bütün dünyanın o ül- keye çevrilen gözleri, protesto yağdı- ran bir nefretle doluyor: Sanrımsız ki, orada itibar gören mahlık, beşeriyetin afazoz ettiği müthiş bir gü- nahkârdır.

Maamafih ben müteşeyyim: Bu ya- man tebeddül, bizes gibi, çek defte- rini cebine koyup, bavulunu eline al-ınca, her mevsiim dünyanın bir baş- ka cennetinde geçiremeyen beser ec- scriyetinin lehindedir: Çünkü bu te- beddül sayesinde cümlemiz, o sabık bahıyarlara imrenmekten kurtulduk!

rülmüş veya yerde tahrip edilmiştir.

2 Numaralı Tebliğ

Cenup cenahında Mareşal Von Run- dstedt'in başkumandanlığı altında bu- lunan ordular grubu, harekâtım bida- yetindenberi bilhassa büyük arazi ve hava müskülât ile ve adette çok fail olan düşmanın mukavemetine karşı- lanmıştır, Düşmana cepheden taarru eden ordular düşmanın mukavemeti- ni kırmanın ve Jitomirden geçerek Kievin kaplarına kadar bir zaviye ü- zerinden ilerlemekten evvel uzun mü- harebeler vermek suretiyle yollarını devam edebilmişlerdir, Cepheden bu bölgeden 150.000 esir almış, 1874 tank ile 2190 top iğtinam edilmiştir.

3 Numaralı Tebliğ

Şark cephesinin merkezinde General Vos Boch idaresindeki ordu grupu Smolenskte ki zeyif eden büyük meydan maharebesinde mu- rarer olmuştur, Mücadelenin cereyan ettiği saha mücadelenin devam ve şiddeti ve Boj- viki ordusunun indiren kınarlar tarafı- bakından bu meydan maharebesine istimal bir mahiyet vermiştir, Takriben bir ay süren bu maharebe esasında mareşal Kluge, general Strauss ve general Baron de Wolchs- orduyerleri General Guderian ve General Kotuh'n idaresindeki zırhlı grupları düşmana kanlı zayıf vermişlerdir, Bu meydan maharebesinde 310000 Sovyet esiri almış, 3205 tank, 3120 top ve muazzam bir yekün ba- lıgı olan her neviden harp malze- mesi iğtinam edilmiştir, Yalnız bu cephe de 1095 Sovyet tayyare- si düşürülmüş veya imha edilmiştir.

Alman başkumandanlığının fevkalâde tebliğleri

Berlin, 6 (A.A.) — Alman ordular baş- kumandanlığının 1 numaralı fevkalâde tebliği: "Anında maharebeler neticesinde Duna ne- rinin geçidini zorlayarak Danuburg ve Risa gerilerinin ıgal ettikten ve Letonyayı düş- mandan teslimdikten sonra Mareşal Von Loeb'n idaresinde bulunan ordular grubu Le- tonya - Sovyet hududu boyunca uzayan Stalin hattını yarmak ve Estonyada tahit edili- miş bulunan Sovyet ordularını mağlûp etmek me- buriyetinde kalmıştır, cüretli bir taarruz ne- ticesinde general Busch'un komand ettiği or- dular grubu ve aynı bölgede harekâtta bu- lanan general Hoepun idaresi altında bulunan zırhlı grup, anudane bir surette müdafaa e- dilen Peipus gölünün cenubundaki kuvvetli mevzileri yarmağa muvaffak olmuşturlar, Kısa fakat anudane bir maharebeden sonra Ostrov, Porkov ve Pelskan ıgal edilmiştir, Bu su- retle taarruzu şimalde doğru, Leningrat istik- kamedine temerküz ettirmek imkân hâsî ol- muştur, Yolların çok sıkı bir halde bulun- masına, düşmanın anudane müdafaa ve orduların inamların dercede istenilen iler- rete rağmen İğme ile Peipus arasında her- günün Alman kuvvetlerinin so İcenah Peipus gölü ve Finlanda körfesi arasında bulunan ce- çidî kapılmak üzere Neavann kaplarına ka- dar giripilmektir, Estonyada harekâtta bu- lunan general Von Kuchlerin idaresindeki ordu grubu anudane bir surette müdafaa edi- len Dorpat, Pollin ve Pernau gerilerinin ıgal etmiştir, Aynı ordu grubu birçok münferit maharebelerde düşman tümenlerini mağlûp e- derek şimalde doğru Taps'in öte tarafına pü- şürülmüştür, Bu ordu grupunun harekâtı be- nimsenmiştir, Maamafih cephenin bu böl- gesinde 35000 esir almış, 355 tank ve 655 top iğtinam veya tahrip edilmiştir, General Kellerin komand ettiği tayyare filosu bu fevkalâde tebliğ kat'î bir loynameştir, İsmi geçen bölgede düşmanın 771 tayyaresi düş- ülmüş veya yerde tahrip edilmiştir.

Scharnhorst Brest'te

Londra, 6 (A.A.) — Reuter bildiri- riyor: Hasara uğrayan Alman Scharnh- orst zırhlısı Brest'te dönmuş ve tamir edilmek üzere havuzda girmiştir.

GECE GELEN HABERLER

Fransa'ya Bir İhraç Hareketi

Almanlar, Böyle Bir İhtimale Karşı Yeni Tedbirler Alıyor

Londra, 6 (A.A.) — Daily Teleph gazetesine, İngilizlerin Fransız bülillerine bir ihraç hareketi yapma- rı ihtimalinin Almanları endişeye vkettiğini yazmaktadır, Gazeteye göre, Almanlar bu yüzden son gün- rede fevkalâde teyakkuz tedbirleri almışlardır.

Fransa üzerine bir İngiliz taarru- nün imkânını mevcudiyeti, muvacehe- nede her gün biraz daha sinirlenen İmanlar, İngiltereye en fazla yakın dukları sahillerden İngiliz sahilleri- ni mütemadiyen ıstidaklarla kontrol mektedirler.

Bir istilâ ihtimali karşısında Al- manlar ne kadar bühuz oldukları İman hava kuvvetlerinin İngiltere- lerindeki faaliyetinin halen yalnız eşif tayyareleriyle ancak gündüzleri ünhar olmasıyla de ısbat edilebi-

İki Alman Casusu İdam Edildi

Londra, 6 (A.A.) — 35 yaşında "erner - Heinrich - Vaelti adında - 25 yaşında Karl - Thes Drucke is- tinde iki casus, bu sabah duşunları iphanesinde idam edilmişlerdir.

Drucke, Alman tebaasındandır, Façli de İsviçre tabiiyetindedir, Bu iki casus, bir Alman tayyaresi ta- rafından İskoçya'da kân Banif Kont- uğu sahillerine getirilmiştir, Bun- ur, kaçuktan ufak bir sandalla ka- nya çıkmışlardır, İki casus, havasını oşalttıktan sonra bu sandal batır - mağa teşebbüs etmişlerdir, Fakat teyada çıkarılmış ve bu casusların ıgliterede oldukları anlaşılmıştır, Her ikisinin de alıcı ve verici bir tel- iz âleti bulunuyordu, Her ikisi de ağızce konuşuyorlardı.

Darlan Parise Gitti

Vichy, 6 (A.A.) — D. N. B. Başvekil uayını Amiral Darlan muallaktaki mesele- leri hakkında Alman makamlarıyla görüşmek üze- re Başvekil muavinliği müsteşarı Mösye onat Meschin ile birlikte Paris'e hareket miştir, Vichy sahliyetini mahfilleri amiralin şey zamanları Paris'e gitmişliği hatı- rlanmaktadır.

Şark Cephesinde Harp Plânı Dairesinde Devam Ediyor

(Baştarafı 1 incede)

Dün Galatada iki ev yıkıldı. Bu evlerin her birinde, odalar ayrı ayrı kiralanmak şartıyla 28 kişi ikamet ediyor. Bir nüfus kasafeti, Fakat evin yıkılması her halde bu fazla nüfus sebep olmuştur. Binaların ikisi de çürükmüş. O kadar ki, hadiseden üç gün evvel, binanın altında bir dükkanda çalışan berber tarafından belediye ihbar edilmiş. Belediye derhal işe vaz'iyet etmiş. İ muameleye konmuş. Kâğıtlar yazılmış, fakat çürük binalar muamelelen bitmesinin beklenmeden yıkılmışlar. Kabahat ne içinde bir nüfus kasafeti yapan ailelerde, ne ihbar eden berberde, ne de işe vaz'iyet eden belediye-yedirdi. Eğer binalar, işi kırtasiyeciliğe tâbi olan insanların gibi gülerce, aylarca sabretmeleri bilesele, yıkılmazlardı. Kabahat muamelelen bitmesinin beklenmeden yıkılan binalarda, Bu vâkıda şahsen mesul var mı yok mu, tayin etmek, bu işe vaz'iyet eden adliyye aittir. Yalnız kırtasiyecilik hakkında, bu işe yıkılmaya namzet diğer evler hakkında bir kaç sözü söylemek mümkün. Eğer vak'a gazetesine aktettiği gibi, üç gün evvel ihbar edilmiş ve üç gün zarfında tedbir alınmışsa, ve bu tedbir alınmamak, kırtasiyeciliğe tamamlanacak yüzünden kuru bulmuşsa, müstacel vâkalarla karşı tutulmuş muamelelerin süratini arttırmak lâzım.

Çallın bir nüktesi

Anlatcağım diğer bir güzel nüktenin sahibi de, kıymetli İbrahim Çallı İbrahimdir. Geçen gün İst. Ankara, mevki ve servet sahibi olmakla maruf bir vatandaşla karşılaşmışım. O iri yapı kalatör zat, Çallım üzerindeki paltonun kumaşını yoklayarak: "Ustat, demiş, bu soğuk havada, bu incecek paltoyla üşümüyormusun?"

Çallı, parmaklarıyla muhatabın sırtındaki paltonun kumaşını muayene ettikten sonra:

"Canım, demiş, sizin paltonuzun kumaşı da, benimkinden kalın değil ki: Siz o paltoyla nasıl üşümüyorsunuz, ben de bu paltoyla öyle üşümüyorum!"

Kalantor zat, kemali ciddiyetle:

"Vâkıa, demiş, benim paltonun kumaşı da ince amma, ben nimkinin içinde kürk var!"

O zaman Çallı, bir nükte yakaladığı anların o meşhur ve sevilmeli edasını takınarak gülmüş ve şu nefis cevabı vermiş:

"Efendim, sizin paltonun içinde kürk varsa, benim paltonun içinde de Çallı İbrahim var!"

ASKERİ VAZİYET

Şark Cephesinde

Almanlar, Leningrat, Kief'i Alarak Moskovayı Müdafaa Eden Kuvvetleri Cenahlardan Tehdit Etmek Plânını Takip Ediyor

(Baştarafı 1 incede)

Terini imha ile meşgul buluyorlar. Alman ordusu her metre, her kilometreyi büyük fedakârlıklarla pahasına kazanıyor. Ordumuzun bu cepheye büyük zayıflık verdiğini de saklamak lâzımdır. Alman orduları Smolensk'e ancak iki gün evvel vâkıdiller. Sovyet ordusu hâlâ aynı şiddetle mukavemet ediyor, Alman mekânize kuvvetleri aynı şiddetle ilerlemeye çalışıyor. Bu büyük motorize meydan harbi bittigi zaman şark cephesinin mukadderatı da taayyün edecektir.

Bu muhabirin ifşaatı ile Moskovanın tebliğleri birbirini teyit ediyor. Hakikat de bu cepheye harbin henüz bütün şiddetliyle devam etmekte olduğudur. Almanların iddiası veçhile buradaki Sovyet kuvvetlerinin imhası tamamlanmış olsaydı, merkez cephesinin tamamen yarılması ve Moskova yolunun açılması lâzımdır. Halbuki Alman kuvvetlerinin burada hâlâ ilerli bir hareket kaydettikleri görülmüştür.

Dün de yazdığımız gibi, merkezde muvaffak olamıyacaklarını gören Almanlar, cennupta bir yarma hareketi ile Kiefi zaptı teşebbüs ettiler. Filhakika Alman motorize kuvvetleri Jitomir'in şimal ve cenubundan ilerleyerek Sovyet kuvvetlerini bir kıskaç içine almak istediler. Fakat son gelen haberlere göre General Budnyen ordusu bu kıskaçın içine düşmüştü, ve Kief etrafında kuvvetli bir mukavemet hatı vücutte getirerek burada da iki taraf kuvvetleri arasında, tupki Smolensk'te olduğu gibi büyük bir meydan harbi başlamıştı. Almanlar burada bir mikdar arazi kazanmışlar, fakat kızlardunun mukavemetleri kırmaya muvaffak olamamışlardır. Şimdi üç gündülden burada şiddetli bir muharebe cereyan etmektedir.

(Baştarafı 1 incede)

Bu hal muvacehesinde zikrolunan artırım, eksiltme kanunıyla umumî muhabebe kanununun teminat hakkındaki hükümlerine riayet olunmak k-yidiyle satm almak imkânı kalmamıştır. Vaziyeteki bu hususiyetleri dikkate alan encümenimiz, zamanın nezaketiyle mütenasiben artan mübrem ihtiyaçlarımızın tatmin olunabilmesi için bahse mevzu piyasaların şartlarına uymaktan başka bir çare mevcut olmadığı mütealeyle 1939 harbinin devamına ve arturuma eksiltme kanunıyla umumî muhabebe kanununun hükümlerinin tatbiki kabul olunan mallara mühtasir olmak şartıyla hükümet istisnâ salâhiyetler vermezli istihaf eden lâyhaları aynen ve müteffak kabul etmiştir.

Millet Meclisine Gelen Lâyhalar

(Baştarafı 1 incede)

Bu hal muvacehesinde zikrolunan artırım, eksiltme kanunıyla umumî muhabebe kanununun teminat hakkındaki hükümlerine riayet olunmak k-yidiyle satm almak imkânı kalmamıştır. Vaziyeteki bu hususiyetleri dikkate alan encümenimiz, zamanın nezaketiyle mütenasiben artan mübrem ihtiyaçlarımızın tatmin olunabilmesi için bahse mevzu piyasaların şartlarına uymaktan başka bir çare mevcut olmadığı mütealeyle 1939 harbinin devamına ve arturuma eksiltme kanunıyla umumî muhabebe kanununun hükümlerinin tatbiki kabul olunan mallara mühtasir olmak şartıyla hükümet istisnâ salâhiyetler vermezli istihaf eden lâyhaları aynen ve müteffak kabul etmiştir.

Asker aileleri ve mülteciler hakkındaki lâyhalar

Asker ailelerine yapılacak yardım hakkındaki kanun lâyhasıyla, harbi dolayısıyla keradan, denizden ve havadan memleketimize gelmekte olan mültecilerin ne suretle iskân edilecekleri hakkındaki kanun lâyhasıyla hükümet Meclise takdim etmiştir. Meclisin bu lâyhalarla beraber, encümenlerden çıkan diğer bazı kanun lâyhalarını müzakere etmek üzere toplantılarına devam edeceği anlaşılmaktadır.

Siyasal Bilgiler Okulu kanununa ek lâyiha

Siyasal bilgiler okulu hakkındaki kanun ek kanun lâyhası Meclis Umumî heyetine sevkolunmuştur. Lâyiha esaslarına göre, siyasi bilgiler okulunda Dahiliye Vekâleti hesabına 100 kadar talebe okutulabilecektir. Gerek leyl ve gerek pansiyon şeklindeki talebinin bütün ihtiyaçları temin edilmediği takdirde talebeler her birine yiyecek, yatacak, giyecek, kitap vesair masrafları karşılıklı olarak üzere Dahiliye Vekâleti tarafından ayda maktuan azami 40 lira verilecektir.

Haftanın Şakası

Pışkinler Günden Güne Çoğalıyor

Yazan: Naci Sadullah

Her yaz mevsiminde olduğu gibi, beyaz tenli vatandaşların miktarı, gün geçtikçe azalıyor. Çünkü plajlara dolan vatandaşlar, kendi ihtiyarlarıyla kavranan canlı ve gönüllü birer kebaba döndüler. Tenleri henüz kararmamış olanlar, plajlarda adeta, Sudan'a düşmüş birer beyaz insan gibi göze batıyorlar.

Fakat plajlarda yanmak, bu kadarla kalmıyor ki... Kululara bütün ihtişam ve mahremiyetlerini açığa vurarak serilen güzelliklerin yaktığı yürekler, güneşin kavurduğu tenlerden az mı? Onlara baktıkça yürekler, güneşe yattıkça bedenler, ve nihayet... Hesap pusulası gelince, canlar yanıyor.

Evet, yüreğimiz yanıyor, bedenimiz yanıyor, canımız yanıyor, ve böyle cümlemiz.. çifte kavrulmuş oluyoruz. Bu itibarla, gözünüzü dört açmanız lâzım. Çünkü... Pışkinler çoğalıyor demektedir.

Plajlarda, etrafınıza kulak verirsiniz, en çok duyacağınız cümle şudur:

"Vücüdüm, hele yüzüm ne güzel kararmış!.."

İşte, yaz mevsiminin getirdiği acıyıp modalardan birisi de budur: İnsanlar kışın yüzlerinin akiye, yazın da yüzlerinin... karasıyla iftihar ediyorlar.

O kadar ki, plajlardan yüzlerini akiye çıkararak, almaları lekelenmiş insanlar gibi hicap duyuyorlar.

TEŞEKKÜR

Kıymetli babamız Eczacı Kâzım Can'ın ebediyen aramızdan ayrılmış dolayısıyla gerek şahsen ve gerek mektup ve telgrafla taziyette bulunanlara ve hizat ebedî ikamete ihlasla olan kabre kadar gelmek suretiyle acıma istirak eden dostlara ve meslektaşlara teşekkür ve minnettarlığımızı bildirmesi için muhterem gazetesinde ilânını rica ederiz.

Cocuklar: Neyyire Somer, Neriman Can, İbrahim Can, Cengiz Can.

Demad: Eczacı Kimyager İsmet Somer

Hepiniz farkına varmışsınız -dir ki, Bayan iskarpinlerinin en ragbet görenleri, tabanları martardan olanlardır. Vâkıa, bunu görenler:

"Aşkolsun şu kunduracılar... Diyorlar, bütün bayanları... Mantara bastırıyorlar!"

Fakat zinhar, görünüşe aldınmayınız: Hakikatte, mantara basanlar, Bayanlar değil, Baylar -dir: Çünkü kunduracılarla hesabı ekseriya onlar görüyorlar...

Acıdam Hazma doğrusu

Yeni dinlediğim güzel bir nükteyi size de anlatmadan geçemeyeceğim: Bilirsiniz ki, Ömer Rıza Doğrul, vaktiyle, İstanbul radyosunda arapça nükteler söylüyordu. Komik Hazım, -ki, isimle, benim bundan evvel, "Şaka, mecumusunda intihar eden mizahi lügat yazdı -Bir kaç mecliste, Ömer Rıza Doğrulun taklidini yapmış. Günün

yağadığı olduğu için yanmadı tutuyor; fakat madamaya bir şey söylenmiş, onu gözlemleyi kaldığı bir daha itirsem, kapı dışarı ederim. Anladım mı? Şimdi haydi bakalım, dışarı!

Haremağast yalvardı: "Aman paşam, istihaf ederim!.. Adevta yüreklerden gelyormuş gibi olan sesinde güllük bir hal vardı.

Paşa, haremağastın yeni vaziyetini kavrayamaz, kendisine uzun zaman danerli lüzumundan fazla ehemmiyet verilmiş olmasından mı ileri geliyordu, yoksa ortada hakikaten -bir şey mi vardı? Bunu bir türlü anlayamıyordu.

Birdenbire alacağı bir fener ışığı karanlıktan penceden girerek bir an için zencinin yüzünü pralattıktan sonra, duvara aydınlatıp geçti.

Odaya tekrar bir sükkün köktü - Bu sessizlik içinde yalnız, havuzdan gelen su damlalarının gümüş tıptırları duyuluyordu. Derken; dış merdivenler ayak sesleri işittildi, bu sesler karışık odada akisler yaptı; oda aydınlandı, elinde büyük bir musamba fenerle, sağa sola ışık salan bir adam görüldü.

(Arkası var)

Yeni Terbiye Cereyanlarına Göre

Bölge Tetkiki Nedir?

Yazan:

Hüsni BAŞOL

(İstanbul Kız Öğretmen Okulu Direktörü)

Her hangi bir şehir harita üzerinde yalnız bir mevki ifade etmekle kalmaz, zaman dahilinde içinde yaşamış olanların hayat faciası oynanan bir sahne manzarasına da gösterir. İstanbul gibi banliyöyle birlikte geniş bir bölge teşkil eden bir yerin tetkiki mevzuumuzu teşkil ettiği takdirde, bu şehrin sınırları içinde bize yarayacak bütün bilgileri toplamak için yazmamız gerek. Bu bakımdan şehir nihayetsiz bir alaka uyandıracak küçültülmüş bir kâinat addedilebilir.

Bir çok yerlerde muhtelif usuller tatbik edilerek bölge tetkiki yapılmıştır. İngilterede "Regional Survey", isimli verilen bir terbiye sistemi ilk ve orta okullarda geniş inkişaflara mazhar olmuştur. Belki yarım asrındanberi tatbik edilen bu terbiye tarzına ilk defa olarak "Patrik Geddes", tarafından vücut getirilen bir eserde bu ismin verildiğini görüyoruz. Bundan sonra şehir tetkiklerine "Civic Survey" ismi verilmiştir.

Geddes tarafından yapılan tetkiklerin mahsulleri "Town Planiwg Exhibition", da teşhir edildi. Bu tetkikler şehirlerin planlaşdırılması için de en mühim bir âmil oldu. Memleketimizde muhtelif şehir planlarının tanzim ve tatbik edildiği şu sırada bir terbiye mevzuu olarak ele aldığımız, "bölge tetkiki", nin şehircilik bakımından da ne büyük bir ehemmiyeti haiz olduğunu izah lâzım yoktur. Serginin işi meydanlarında mütevazi bir mukaddeme ile işe girişen "Survey"ci Geddes Edimburg'da, Belfast, Dublin'de Paris'te, Gand'da seyyar şehircilik sergilerini kurdu. Daha sonra yine bölge tetkikine istinad ederek daha bir çok yerlerde hatâ Hindistanda Bombay, Madras, Kalküta'da ilmi ve terbiyevi fikirlerle ilgili olarak vücut getirilen tetkik nümuneleri teşhir edildi. İngilterenin bir çok yerlerinde yapıldıktan sonra nesredilen bu tetkikler şehircilik faaliyetine yeni ve geniş ufuklar açtı, yeni ilhamlar verdi, Kasabaların, şehirlerin bugünkü şartlarıyla yarımlı imkânları üzerinde doğrudan doğruya tesir yaptı. Aynı işi mevzuu olarak bu tetkikler neticesinde vücutte getirilen planlar bir araya topları her bölgenin karşılıklı menfaatleri düşünülerek yapılan tek bir proje, menfaatleri birleşmiş olan bölgelerin bütün ihtisadî ve içtimai ihtiyaçlarını da ihtiva edecek ilmi bir inkişaf terimine yaradı. Bütün bunlar bir terbiye sistemi olarak bölge tetkikinin ne kadar feyizli ve müessir bir usul olduğunu isbatı kâfidir.

Bölge tetkiki nedir.

Çamlica tepesinde geniş ve dağınık şehri kucağından hasmetli manzaraya bakyorsunuz. Rüyet sahanızda Marmara ufuklara kadar en tatlı renkli bir kumaş gibi yayılmaktadır. Boğazın kıvrımları her bir ayrı bir güzellik işi eden parlıtılmış cevher parçalarına benzer; hisarlar da güzel İstanbulu aşık olan eski cederimizin kavukları, yatağanlarıyla burçlara dolayışmış sezer gibi olursunuz, sola bakınca Çaldıran sefirine hazırlanan ordunun renkli cadırları arasında kır atların sabırlıdırını tahayyül edersiniz. İnsan hayatının preistorik devirlerinden bugüne kadar buradan gelip geçen bütün orduların, ırkların, Asya ve Avrupa fatihlerinin izlerini önümüze açılan bu tabiat sayfi üzerinde ibretle okumak ne kadar kolaydır! Burada belki her yerden ziyade beşer ihtiraslarını volkanlaşmış, bin bir haile yaratılmış düşünülürsünüz. Bu yanmış, yıkılmış ve musir ve muannit bir gayret ve cesaretle yine kalkmış olan şehri, kırılı fakat daima hareketli İstanbul ne zengin mevzuvarın kaynağıdır.

Süpheşiz ki bu manzaralara herkes kendi şahsi müşahede melekeleri yardımıyla tabiat ve itiyatlarına tekbül eden alâka ve heyecanlarla bakar. Sanatkarı burayı jeoloğun gördüğü -nün hiç de aynı olmayan bin bir bakımdan seyredir, nebatatçılar nebatı hayata ilgi duyarlar, mühendisler derhal köprüyü ve demiryollarını görürler, çiftçi tarlalara bakar, avcı avı bol olan yerleri arar, gemiciler, gemileri, limanı ve en güzel liman olacak yerleri ilk bakışta bulurlar, mimar, zarif minarelerin kusatığı ulvi kubbelerle karşı içinde bir hüşü hissedir.

Burada ayrı ayrı ve birbirinden farklı bölgeler yoktur. Beşer hayatının bütün safhalarının insanın top -rakla olan bütün esaslı âleklarının baktığımız bu şehir içinde keşfedilmesi kâbilidir. Filhakika bu bölgenin yalnız hususi bir bakımdan değil, mümkün olan her bakımdan incelenmesi, bu müşahedelerin elle dokunulabileceği, neticeleri herkes tarafından anlaşılacak kadar açık bir izahı, işte bölge tetkikinin mânası bundan ibarettir.

Bölge tetkiki bugün ilk okullarımız müfredat programlarında ciddi bir yer işgal eder. Ancak bir mevzuun programa girmiş olması tatbikatından beklenen yaratıcı neticeye varıldığı takdirde bir kıymet ifade eder. Muayyen bir bölgenin tetkiki mekletin bir parçasını bir turist gibi taniyarak, yalnız tecessüs zevkini tatmin etmekten ibaret kalmırsa bu iş cansız ve soğuk bir meşgale olmaktadır. Bölgeyi tanıdıkta sonra süpheşiz ki memleket sevgisinin içimizde derinleştiğini duyarız, ancak bölge tetkiki bizim kabiliyet ve melekelerimize muhit arasında karşılıklı tesir yaptığı zaman terbiye canlı rolünü ifaya başlamış olur.

İnsan muhiti hükümü altına aldığı muhit de insanı kendine tâbi bir unsur haline getirir. Muhit yalnız hayat ve uzviyetimize, biyolojik varlığı-

ya bilmesinde bir çok faydalar vardır. Memleketini içi titriyerek sevebilmesi için bir çok sebeplerin mevcud olduğunu, bugün kaybolmuş nesillerle kendi arasında derin bir bağlılık bulduğunu hissettiği nisbet dahilinde insan memleketine bağlanır. Yakın yurt, ana toprak sevgisi vatan aşkının en sağlam temelidir.

İstanbul bir tabiat sayfası olarak kolaylıkla okunabileceğini söyleyebiliriz. Öyle semtler vardır ki asırlar sokaklarında hiç bir iz bırakmadır gelip geçmişlerdir. Asırların değişimiyen bir sima ile karşılaştığı bu yerlerde bölge tetkikinden sonra netice yapılırsa, bu şuur ve sistemli bir yaratma başlamıştır. Güttükçe bız alan bu kıymetli faaliyet, şehrin bahçelerini, parklarını çoğaltıkça birleştirirdiği tabiatın ve tarihin bütün zengin kaynaklarına sahip olan İstanbul, her biri ayrı bir şaheser olan camilerini ve âbidelerini yeşil bir dekorla süsleyecektir. Tıpkı Ulm şehri gibi bir "bahçe - şehir", haline geleceği olan İstanbulun çirkin tarafları ortadan kalkarak bu semtlerin de bahçe etrafında güttükçe güzelleştigi, sefereftiği, ihtisadî, içtimai inkişaf ni-zamlarına tâbi olarak şehircilik kaidelerine nıbak ettiği müşahede edilecektir.

Bölge tetkiki, esasen kat kat yürüli olan bugünkü okul programlarına yeni bir madde ilâvesini icap ettirmez, bilâkis bu programlara nizam vermeğe müsait bir usulü vazetmek, programı teşkil eden mevzuatı birbirine bağlayan çok derin birliğin göstermekten ibaret kalır. Bu tetkik usulü en ümitsizlere bile ümit verebilecek şekilde, en az müsait yerlerde ve en güç şartlar altında her çağdaki talebeyle tatbik edilebilir.

Okullarda, kendi muhitleri dışında hiç bir şey bilmiyen bir çok talebe-ye tesadüf edilir. Muayyen bir istikametten okula gelen bir talebinin, aksi istikametinde en küçük bir bilgi sahibi olmadığını bir çok defalar müşahede etmek kâbilidir. Hatta aramızda, ne kadar yetişkin insanlara tesadüf edilir ki - daha uzağa gitmeye lüzum yok - Kadıköyünde oturduğumuz halde Üsküdar hakkında hiç bir bilgisi yoktur. Bir şehirde bulunan yatılı okul talebesinin hemen hemen o şehrin yalnız ahs veriş için dolaylı olarak kısımdan ötesini bilmedikleri ve senelerce muhit hakkında daha fazla bir fikir edinemedikleri sabittir, çünkü çocuklar alekseser gündelik tecrübelerine girmiyen şeyler -den ötesini bilmezler ve bu yüzden muhitleri hakkında esaslı bir bilgi sahibi olamazlar. Binaenaleyh ilk iş muhit tanıtmaktır ibaret kalır.

Bir şehrin tetkiki için o şehrin muayyen semtlerinde evlerin inşasından evvel neler bulunduğunu bilmek, bu suretle şehir sahasının jeolojisini, arkeolojik kıymetlerini öğrenmek lâzımdır. Bir bölgenin hususi simasını, kaynaklarını üzerinde oturanların örf ve âdetlerini, an'anelerini, masallarmın ata sözlerini mazide oynadığı rolü yarattığı değerli vatandaşları herkesin

LOKMAN HEKİMİN ÖĞÜTLERİ

DENİZDEN ÇIKANCA KAŞINANLAR...

İstanbulda Beyazıt tarafında oturan bir sayın okuyucumuz, deniz banyosundan sonra kaşıntıdan şikâyet ediyor.

Bu zat, senelerdenberi denize girmiş. Fakat iki senedenberi, denizden çıktuktan beş dakika sonra, kurulandırdığı sırada vücudünde, kendi tabiriyle, bir "dehşetli", kaşıntı başlamakta ve on beş dakika devam etmekteymiş... Sayın okuyucumuz böbreklerinde ve karaciğerinde rahatsızlık duyduğunda, denizden çıkınca banyo-lyan bu kaşıntıya taaccüp ediyor...

Kendisi karaciğerinden şikâyet etmiyor amma, bu kaşıntı karaciğerinin -hekim tabiriyle- kifayetsiz olduğunu haber veriyor... Deniz banyosunun vücudu yaradığını en sağlam âlâmet, banyodan sonra vücudun rahatlık hissetmesidir. Buna karşılık, kaşıntı da vücudün şikâyet etmesi demektir. Kaşıntı vücutta kimya müvazenesi-

nin bozulmasından ileri gelir. Vücudün büyük kimya laboratuvarı da - bilirsiniz ki - karaciğerdir. Karaciğer yolunda işlemeince vücutta kasıntı verir. Karaciğerin kifayetsizlik halinde, onun üzerine deniz banyosunun soğukluğu tesir edince kasıntı "dehşetli", olur.

Buna karşı ilk tedbir deniz banyolarından hemen vazgeçmektir. Onların yerine, ılık su banyoları, daha kolay ılık su dökmek, hem kasıntı vermez, hem de karaciğerin yolunda işlemeince faydalı olur.

Bir taraftan da yağlı yemeklerden sakınmalıdır... İskarada kızarmış etler, az zeytinyağı sebze, bol bol, fakat sirketsiz salata ve yeşil... Kompostolarına da hiç zarar olmaz.

Denizden çıktığı vakit kasıntı gelince, bir de idrar tahliili yapılarak albümin ve bilhassa şeker arattırılmak hiç de fena olmaz...

Bununla beraber karanlık köşge-grip de evvelâ kimselere rasgelemeyiş, sonra karısı ile haremağastını, âdet haricinde bir vaziyette otururken görüşü - avucunun içi gibi tanıdığı bahçeden bir denbire hiç görmediği, bilmediği yabancı bir yere düşüvermişse dönmek, pasayı öyle bir hale soktu ki, artık onun nazardına her şey doğru olabirdi. Ve bunun için, istiyordu, âdet hrisla, heyecanlı istiyordu ki, Hé-lène de bir şey söylesen, Sümbül ağ-ğaya çıkırsın, haykırsın; böyle, başka kadımlardan farklı, sakın duracağına, yalan bile söylesen.

Sonra akıma gelmiye bağladı: E-ğer - Evet eğer! - doğru ise, mutlaka kendisinin de, bir şey yapması lâzımdır. Bağrım, gültürlü emeliydi. Adam öldürmüyüdü. Böyle hallerde daima böyle yapıldı. Babasım yapacağı bu idi, hele büyük babasını yapacağı mutlaka bu olacaktı. Lâkin eskiden babasım ve büyük-babasım yapacaklarını şimdi artık kendisinin yapmasına imkân olmadı-ğını düşündü. Onların âdetlerini çoktan unuttuğu. Sonra İhtiyardı da.

İhtiyarlık düşüncesi, bir işne gibi, ruhunu deldi, kendisi ne kadar İhti-

yardı, Hé-lène ise ne kadar gençti. Yemmiş, seksen yaşına kadar bile yaş ödüğü zaman Hé-lène için daha epeyce süreceği bir hayat devresi kalacaktı. Evet, Şabanım dediği doğru idi. İhtiyarlıydı. Bu halden şimdiye kadar hiçbir hicap duymuyordu. Şaban tuhaf bir şey daha söylemişti. - Onun karısı pasanın karışından daha emin vaziyette imiş. Bununla beraber Hé-lène'e karşı yine garip bir merhamet hissi duyuyordu - Çünkü o gençti, erguvanların açtığı mevsimde bulunuyorlardı. Sonra da aksaklı bir adamla evliydi. Vâkıa kendisi pasalar soyundan bir paşa idi, o kadar ise, herhangi bir Fransız kızından başka bir şey değildi amma, onun yanında işle mevzuu olmaktadır korkmuştu - İşte bunun için ona başka Avrupa kadımlar gibi olacağı, onlar gibi hayat süreceğini vadedmişti. - Hem bu haremağastı kendisi hususi hayatlarına ne hakla karıştıyordu?

Birdenbire sert bir sesle: "Bu ev senin mi, yoksa benim mi, Sümbül ağa?", diye bağırdı: "Ben sana bin defa tenbik ettim: Madamayı rahatsız etme, katip etme, nereye gittiğine, ne yaptığına karışma, dedim. Seni baba

Yazan: H. G. Dwyght - Çeviren; M. ABAŞ

Tefrika No. 10

50. Evvelki İSTANBUL GECELERİ

T A N	
ABONE BEDELİ	
Türkiye	Ecnebi
1400 Kr.	1 sene 2800 Kr.
750 "	6 Ay 1500 "
400 "	3 Ay 800 "
150 "	1 Ay 300 "
Adres de'istirmek 25 kurustur.	

BUGÜN

Uzak Şarkta Vaziyet Nazik

Uzak Şarktan gelen haberler Japonyanın, Tahilandı (Siyam) da tahli altına almak için bir yazı ve aseri hazırlıklarda bulunduğunu göstermektedir. Tahilandın Mançukouya resmen tanınması, Japon ve Tahiland hükümetleri arasında müzakere-lerin cereyan ettiği, hattâ bazı anlaşmalar varıldığı hissini vermesi tahiyetli sayılır dikkattir.

Salâhiyetli kaynaklardan verilen haberlere göre: İki gün evvel bütün Hindicini üslerinin Japon kara, deniz ve hava kuvvetleri tarafından işgali tamamlanmıştır. Tahiland hudutlarına doğru sevkedilen büyük Japon kuvvetleri bu hudut üzerinde mühim mevkiiler işgal etmişlerdir.

Japon matbuatı Tahiland'da, Hindicini örnek alarak, Japon himayesi altına girmeye tavsiye etmektedir. Şanghay mahafiline göre, Japonya'nın üç hafta içinde, Hindicinde iyice yerleştikten sonra, Tahiland'a karşı harekete geçmesi muhtemeldir. Londra kaynakları, Siyam üzerinde Japon faaliyetinin arttığını bildirmektedirler. Japonyanın bu hazırlıklarına karşılık, İngiltere ve Amerikan da ehemmiyetli tedbirler almakta oldukları göze çarpmaktadır.

Mühim miktarda İngiliz kara ve hava kuvvetlerinin ve iki gün evvel Singapur'a çıkarıldığı, bir İngiliz filosunun, Siyam körfesine geldiği, iki Amerikan kruvazörünün Avustralya limanlarından birine vardığı ve Japonyadaki Amerika tebasasını almak üzere Amerika hükümeti tarafından bir vapur gönderildiği haber verilmiştir.

Amerikan gazeteleri, Amerikan Japonya ile muhtemel bir çarpışmaya ciddi surette hazırlanmakta olduğunu ehemmiyetle kaydettikten sonra, Japonya'ya karşı petrol ambargosunun kâfi gelmediğini, İngiltere ve Çin ile tam bir ittifak yapmak lâzım olduğunu yazmaktadır. Çünkünk mahafilî ise, demokrasilerin seri bir hareketi, Tahilandı kırtarmamın tek yolu olduğunu kanaatindedir.

Singapur'da

Japonyanın Hindiciniyi işgalden sonra almakta olduğu tedbirler, Siyamı da eline geçirip Singapuru hâkim olduktan sonra Holanda Hindistanını işgal etmek maksadıyla sistemli bir surette hareket ettiğini göstermektedir.

Filhakika Singapur İngilizlerin elinde kaldığı müddette Japon kuvvetlerinin Cava, Sumatra, Borneo adalarını işgal etmeleri imkân dahilinde görülmemektedir.

Bunun içindir ki İngilizler, Singapur üsünün takviyesi için mütemadi Bayretler sarfetmektedir.

Pasifikin anahtarı mahiyetinde olan Singapurda bugün 250,000 den fazla İngiliz ve İmparatorluk askeri, 2000 den fazla tayyare bulunduğuna, 20000 kadar Hintli ve Malezyalı a-nelerin mütemadiyen tahkimat yapmakta ve muayyen tarlaları hazırlamakta oldukları söylenmektedir.

Mütehasırların kanaatine göre Singapur Cebelitarıkın çok daha kuvvetli ve zaptı daha zor bir ıstıdır.

Şimalde bir kanal ile keradan ayrılmış olan Singapurun deniz üsleri, bu kanalın içinde ve hava deniz taarruzlarında masun bir vaziyette bulunmaktadır. Burada 50,000 tonluk gemilerin barmabileceği ve tamir edilebileceği bir tersane ve dünyanın en muazzam sabih havuzu mevcuttur.

Adanın merkezinde, İngiliz donanmasının alrı aylık ihtiyacına kâfi gelecek miktarda benzin, su ve diğer harp ve işe maddelerini ihtiva eden feraltı depoları mevcuttur.

Singapur üsü 406 lk toprakla müdafaa edilmektedir.

Singapur, bunlardan başka çok müteş bir müdafaa vasıtasına da malik bulunmaktadır: Malaga yarım adanından aşağıya doğru inerek bu üsse jaarruz etmek istiyecek bir düşman kuvveti, en büyük toprakları daha tehlikeli büyük bataklıklardan geçmek mecburiyetinde kılacaktır.

Japonyanın Singapur'u zaptetmek için, keradan ve denizden aynı za -manda taarruza geçmek mecburiyetinde olduğu tahmin edilmektedir.

Fakat Japonya Singapur yolu üzerine le, Amerikan son zamanda büyük tara, deniz ve hava kuvvetleriyle mütemadiyen takviye ettiği Filipin adaları bulunmaktadır.

Bununla beraber, Viilâdostov'un cenubundan Saygon'a kadar bütün sa-biller elinde bulunan ve kuvvetli bir donanmaya malik olan Japonyanın, Çin cephesinde tedafül bir vaziyete geçerek hattâ bir çok yerî terke razı olarak, her ne bahasına olursa olsun tenebül Pasifik'e hâkim olmak plânını süratle tahakkuk ettirmeye çalışacağı kuvvete muhtemeldir.

Bunun içindir ki İngiltere ve Amerika, Japonya muhasemata başlamadan evvel bu bölgedeki üslerini son bir gayretle ve süratle takviye etmek tedbirler. Zira, harp başladıkdan sonra buraya Amerikan asker ve mü-himmat sevki çok güçleşecektir.

M. ANTEN

Lisan Mütahas,Prof. ALBERT ANJEL

FRANSIZCA

Dersânesinden: Galatasaray İhazl kısmına girecek talebe, kuvvetlenmek üzere, hergün bize devam edebilirler. Ücret uygundur. Bahçekapı Selâmet Hanı,

